

proizvodnji ili trgovini određenih proizvoda ili pružanju određenih usluga u mjeri u kojoj to može utjecati na ispunjavanje obveza Bosne i Hercegovine iz međunarodnih sporazuma, dok su člankom 6. stavak (1) Zakona, odnosno podzakonskim aktima usvojenim na temelju njega, propisana izuzeća od opće zabrane, Vijeće je u postupku utvrđivalo je li u konkretnom slučaju postoji mogućnost primjene izuzeća na temelju članka 6. stavak (1) Zakona i Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj.

Vijeće je na temelju ponovne ocjene dostavljene dokumentacije u obnovljenom postupku utvrdilo kako je namjena/cilj kupovine poduzeća "Ruding" d.o.o. Ugljevik, osiguravanje sigurne opskrbe krečnjakom bez kojega nije bilo moguće započeti proces rada postrojenja za odsumporavanje dimnih gasova u TE "Ugljevik", čija izgradnja predstavlja obvezu Bosne i Hercegovine preuzetu međunarodnim ugovorima, preciznije preuzetu potpisivanjem Ugovora o osnivanju Energetske zajednice i usvajanjem Nacionalnog plana smanjenja emisija za Bosnu i Hercegovinu (NERP), koji je usvojilo Vijeće ministara BiH na 37. sjednici, održanoj 30.12.2015. godine.

Naime, navedenim Nacionalnim planom smanjenja emisija Bosna i Hercegovina se obvezala, shodno Smjernicama Energetske zajednice za izradu nacionalnog plana za smanjenje emisija, Direktivi o velikim postrojenjima za sagorijevanje (DVPS), pritvici III., VI. i VII., i Direktivi o industrijskim emisijama (DIE), na smanjenje emisija SO₂ tako da do 2018. riješi smanjenje emisija na 400 mg/Nm³ ili primjenom minimalnog stupnja odsumporavanja od 94% za razdoblje važenja Direktive o velikim postrojenjima za sagorijevanje (DVPS), a do 2026./27. na vrijednost 200 mg/Nm³, odnosno 96% za razdoblje važenja Direktive o industrijskim emisijama (DIE).

Shodno navedenome, Vijeće je u obnovljenom postupku zaključilo kako je državna potpora u obliku jamstva dodijeljena korisniku MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje za kreditno zaduženje u svrhu stjecanja kapitala u poduzeću "Ruding" d.o.o. Ugljevik, a s ciljem osiguravanja sigurne opskrbe krečnjakom bez kojega nije bilo moguće započeti proces rada postrojenja za odsumporavanje dimnih gasova i ispuniti međunarodno preuzete obveze BiH u pogledu smanjenja emisije SO₂, odnosno kako je ona dodijeljena u svrhu zaštite okoliša, za što je, shodno članku 79. Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj, dozvoljeno dodijeliti državnu potporu u iznosu od 40% prihvatljivih troškova za velike gospodarske subjekte i do 15 milijuna KM po gospodarskom subjektu.

Vijeće je na temelju Izvješća o testiranju ispunjenja jamstava ODG-a TE "Ugljevik", koje je izradio Elektroiinstitut "Milan Vidmar" iz Ljubljane i u kojemu se navode mjerenja emisije SO₂ s ciljem ispunjavanja garantnih razina parametara predviđenih u Ugovoru o izgradnji postrojenja za odsumporavanje dimnih gasova za TE "Ugljevik", utvrdilo kako su sve vrijednosti funkcionalnih jamstava ispod ugovorom zahtijevanih, a najvažnije da je emisija SO₂ oko 150 mg/Nm³, što je ispod granične vrijednosti emisije SO₂ od 200 mg/Nm³ propisane Pravilnikom o mjerama za sprječavanje i smanjenje zagađivanja zraka i poboljšanje kvalitete zraka, te kako je dostizanjem navedene razine emisije SO₂ od oko 150 mg/Nm³ TE "Ugljevik" postigla višu razinu smanjenja emisije SO₂ od razine propisane Nacionalnim planom smanjenja emisija za BiH koja iznosi 200 mg/m³.

Vijeće je, uzimajući u obzir navedeno, zaključilo kako je izgradnjom ODG-a, koji bez osiguranja redovne opskrbe kvalitetnim krečnjakom ne bi mogao funkcionirati, a što je bio cilj kupovine poduzeća "Ruding" d.o.o. Ugljevik i može se posmatrati kao dio investicije, odnosno dodatno ulaganje u izgradnju postrojenja za odsumporavanje dimnih gasova, TE "Ugljevik", čiji

je ODG sastavni dio, dostigla višu razinu zaštite okoliša iznad važećih standarda za zaštitu okoliša u Republici Srpskoj, za što je, shodno članku 79. Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj, dozvoljeno dodijeliti državnu potporu u iznosu do 40% prihvatljivih troškova za velike gospodarske subjekte i do 15 milijuna KM po gospodarskom subjektu.

S obzirom na to da kupovina poduzeća "Ruding" d.o.o. Ugljevik predstavlja dodatne troškove ulaganja u izgradnju postrojenja za odsumporavanje dimnih gasova u TE "Ugljevik", koji su neophodni za postizanje više razine zaštite okoliša, Vijeće je zaključilo kako kupoprodajna cijena od 9.116.740,00 KM koju je MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje platio na temelju Ugovora o prijenosu udjela u poduzeću "Ruding" d.o.o. Ugljevik od 13.9.2019. godine predstavlja prihvatljive troškove, sukladno članku 79. stavak (3) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj.

Uzimajući u obzir činjenicu da vrijednost novčanoga elementa državne potpore sadržane u predmetnom jamstvu izdanom za 80% iznosa glavnice kredita (12 mil. KM), odnosno do najviše 9.590.000,00 KM, iznosi 141.164,00 KM, što predstavlja 1,55% udjela u prihvatljivim troškovima, odnosno kupoprodajnoj cijeni od 9.116.740,00 KM, Vijeće je utvrdilo kako je utvrđeni iznos državne potpore sadržan u jamstvu sukladno članku 79. stavak (5) točka 3. Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj, kojim je propisano da iznos državne potpore za postizanje više razine zaštite okoliša koji se može dodijeliti za velike gospodarske subjekte iznosi do 40% prihvatljivih troškova.

Slijedom navedenoga, Vijeće je u obnovljenom postupku ex post kontrole usklađenosti državne potpore, pokrenutom po službenoj dužnosti, utvrdilo kako je državna potpora u obliku jamstva korisniku MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje, za kreditno zaduženje u svrhu stjecanja kapitala u poduzeću "Ruding" d.o.o. Ugljevik, usklađena sa Zakonom, jer je sukladna članku 79. stavak (1) točka 1. i stavak (5) točka 3. Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj.

Sukladno navedenome, Vijeće je odlučilo kao u dispozitivu ovoga Rješenja.

Uputa o pravnom lijeku

Ovo Rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv istog nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka ovoga Rješenja.

Broj UP/I 02-26-5-55-26/20
28. travnja 2022. godine
Istočno Sarajevo

Predsjedateljica
Vijeća za državnu potporu
BiH
Dr. Radmila Čičković, v. r.

На основу члана 12. став (7) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 10/12 и 39/20) и члана 247. Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16), рјешавајући у обновљеном поступку, окончаном Закључком број УП/И 02-26-55-18/20 од 09. 06. 2021. године, ех пост контроле усклађености државне помоћи, покренутом по службеној дужности, а у вези са додјелом државне помоћи у облику гаранције кориснику Мјешовити холдинг "Електропривреда Републике Српске" - Матично предузеће а.д. Требиње за кредитно задужење у сврху стицања капитала у предузећу "Рудинг" д.о.о. Угљевик, Савјет за државну

помоћ Босне и Херцеговине на 119. сједници, одржаној 28. априла 2022. године, донио је сљедеће

РЈЕШЕЊЕ

1. Поништава се Закључак Савјета за државну помоћ Босне и Херцеговине, број УП/1 02-26-55-18/20 од 09.06.2021. године, и ствар рјешава тако што се одобрава државна помоћ у облику гаранције кориснику Мјешовити холдинг "Електропривреда Републике Српске" - Матично предузеће а.д. Требиње за кредитно задужење у сврху стицања капитала у предузећу "Рудинг" д.о.о. Угљевик, јер је у складу са Законом о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини.
2. Ово рјешење биће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

1. Ток поступка

1.1. Покретање поступка

Савјет за државну помоћ Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Савјет) запримио је путем службеног и-мејла: info@szdp.gov.ba писмо Секретаријата Енергетске заједнице, број ДИВ/О/дбу/05/10-04-2020 од 10. 04. 2020. године, које се односи на одлуку коју је донијела Народна скупштина Републике Српске о износу гаранција које може да изда Република Српска у 2019. години ("Службени гласник РС", број 64/19), а у вези са гаранцијама Владе Републике Српске за кредите у износу од 600 милиона КМ за седам енергетских пројеката. У истом допису поставља се питање Савјету да ли је урадио процјену наведених мјера у складу са Законом о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 10/12 и 39/20) (у даљем тексту: Закон) и подзаконским актима донесеним на основу њега.

Узимајући у обзир наведено, Савјет је, сходно члану 10. Закона, покренуо поступак оцјене по службеној дужности, те је од Министарства финансија Републике Српске (у даљем тексту: Министарство финансија) као органа за спровођење Закона, актом број 03-26-5-55-2/20 од 23.4.2020. године, затражио да доставе комплетну документацију у вези са издавањем предметне гаранције.

Министарство финансија је у свом одговору, акт број 06.08/421-212-1/20 од 28.04.2020. године, навело да је прије усвајања Одлуке о износу гаранција које може да изда Република Српска у 2019. години запримило допис Министарства енергетике и рударства Републике Српске (у даљем тексту: Министарство енергетике и рударства), са побројаним пројектима за које постоји потреба за кредитним задужењем уз издавање гаранција Републике Српске, као и да за већину наведених пројеката Министарство финансија, посредством Министарства енергетике и рударства, није запримило захтјеве за издавање гаранција, осим за два кредитна задужења: Зависно предузеће Рудник и Термоелектрана "Гацко" а.д. Гацко (у даљем тексту: ЗПРиТЕ "Гацко") и Мјешовити холдинг "Електропривреда Републике Српске" - Матично предузеће а.д. Требиње (у даљем тексту: МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње) за које је и доставило сљедећу документацију:

- Одлуку о износу гаранција које може дати Република Српска у 2019. години, број 02/1-021-721/19 од 16.07.2019. године,
- Одлуку о давању сагласности за издавање гаранција Републике Српске за кредитно задужење МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње, број 04/1-012-2-3288/19 од 18.12.2019. године,

- Уговор о регулисању међусобних односа по основу Гаранције Републике Српске, бр. 06.08/440-107/19 и 05.05/440-108/19 од 20.12.2019. године, за кредитно задужење МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње код пословне банке Комерцијална банка а.д. Бања Лука.

Увидом у предметну документацију, Савјет је утврдио да је она непотпуна, јер не садржи сва документа неопходна за њену оцјену и доношење одлуке у складу са чланом 12. став (3) Закона, те актом број 03-26-5-55-9/20 од 01.06.2020. године упутио захтјев Министарству финансија за достављање додатне документације.

Министарство финансија је актом број 06.08/421-212-2/20 од 11.06.2020. године доставило Гаранцију Републике Српске за кредитно задужење МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње, бр. 05.05/440-108/19 и 06.08/440-107/19 од 20.12.2019. године, код Комерцијалне банке а.д. Бања Лука, те навело да се за осталу документацију обратило Министарству енергетике и рударства као ресорном министарству.

Савјет се обратио Министарству енергетике и рударства захтјевом за достављање додатне документације, акт број 06-26-5-55-11/20 од 08.09.2020. године.

Министарство енергетике и рударства је 27.10.2020. године Савјету доставило Одговор на захтјев за достављање додатне документације, акт број 05.05./052-3095-7/20 од 20. 10. 2020. године, и у прилогу сљедећу документацију:

- Образложење намјене одобрених кредита ЗПРиТЕ "Гацко" а.д. Гацко, број 01-2158-4/20 од 15.10.2020. године, од стране МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње,
- Уговор о дугорочном кредиту за инвестиције, број НО-201/19 од 10.12.2019. године,
- План отплате кредита од 24. 12. 2019. године,
- Биланс стања и успјеха МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње за период 2017-2019. године,
- Биланс стања и успјеха "Рудинг" д.о.о. Угљевик за период 2017-2019. године,
- Извод из судског регистра "Рудинг" д.о.о. Угљевик,
- Извјештај о процјени капитала који је сачинио Grant Thornton д.о.о. Бања Лука,
- Извјештај о процјени вриједности капитала који је сачинио судски вјештак Радовије Иконић,
- Правну анализу адвоката Огњена Авлијаша,
- писмо РИТЕ "Угљевик", број 16462/19 од 22.07.2019. године,
- писмо РИТЕ "Угљевик", број 16654/19 од 24.07.2019. године,
- допис РИТЕ "Угљевик", број 24071/20 од 23.09.2020. године,
- Одлуку Владе Републике Српске о давању сагласности на инвестицију промјене власничке структуре у концесионом предузећу "Рудинг" д.о.о. Угљевик, број 04/1-012-2-2231/19 од 06.09.2019. године ("Службени гласник РС", број 74/19).

У складу са чланом 14. став (1) Закона, Савјет је затражио мишљење Министарства финансија, као органа за спровођење Закона, актом број 02-26-5-55-13/20 од 15. 01. 2021. године, о државној помоћи у облику гаранције кориснику МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње за кредитно задужење у сврху стицања капитала у предузећу "Рудинг" д.о.о. Угљевик. Министарство финансија није Савјету доставило тражено мишљење из члана 14. став (1) Закона.

1.2. Утврђивање чињеница и доношење одлуке

С обзиром на то да је државна помоћ у облику гаранције већ додијељена ступањем на снагу Гаранције Републике Српске за кредитно задужење МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње, бр. 05.05/440-108/19 и 06.08/440-107/19 од 20.12.2019. године, Савјет је закључио да је она незаконита сходно Закону, јер је издата без претходног одобрења Савјета. Наиме, чланом 12. став (6) Закона прописано је да давалац државне помоћи може кориснику да додијели државну помоћ искључиво након што то одобри Савјет, док је чланом 5. став (3) Закона прописано да је државна помоћ додијељена супротно члану 12. овог закона незаконита и подлијеже поврату, у складу са одредбама члана 18. овог закона.

С обзиром на то да је чланом 18. став (3) Закона прописано да, ако се *ex post* контролом утврде неправилности, Савјет одређује даваоцу државне помоћи рок од најдуже 90 дана да отклони утврђене неправилности. Савјет је у поступку утврдио да се неправилност у конкретном случају огледа у неиспуњавању свих критеријума из члана 137. став (1) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској ("Службени гласник РС", број 111/20) (у даљем тексту: Уредба о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској), односно услова из тачке 4. наведеног члана, с обзиром на то да за предметну гаранцију није плаћена премија обрачуната примјеном тржишних принципа.

Сходно наведеном, Савјет је на 109. сједници, одржаној 9. јуна 2021. године, донио Закључак број УП/1 02-26-5-55-18/20 којим се утврђује да државна помоћ додијељена у облику гаранције МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње за куповину удјела у предузећу "Рудинг" д.о.о. Угљевик није у складу са Законом и наложио кориснику државне помоћи да у року од 90 дана од дана коначности овог закључка плати тржишну премију за издату гаранцију и Савјету достави доказе о извршеној уплати, те да ће у случају непоступања по захтјеву Савјет донијети негативну одлуку и утврдити обавезу поврата незаконито додијељене државне помоћи.

У образложењу наведеног закључка Савјет је навео да у сврху отклањања утврђене неправилности МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње за издату гаранцију плати тржишну премију утврђену у складу са чланом 6. Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској, одредбама Обавјештења Комисије о примјени чл. 87. и 88. Уговора о Европској заједници у области државне помоћи у облику гаранција ("Службени лист Европске уније", серија Ц, број 155, 20. 06. 2008) (у даљем тексту: Обавјештење Комисије (2008/Ц 155/02) и Обавјештења Комисије ЕУ о ревизији методе о одређивању референтних и дисконтних стопа ("Службени лист ЕУ", бр. Ц 14/2008) и Савјету достави доказ о извршеној уплати.

Такође, Савјет је у образложењу наведеног закључка навео да би отклањањем наведене неправилности, тј. плаћањем тржишне премије за гаранцију, додјела предметне државне помоћи у облику гаранције била усклађена са правилима о државној помоћи, јер би била издата у складу са условима предвиђеним у члану 137. Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској.

1.3. Обнова поступка

Министарство финансија је актом број 06.10/421-212-3/21 од 12.10.2021. године доставило Информацију о статусу активности по закључцима Савјета у вези са издатим

гаранцијама за ЗПРТЕ "Гацко" и МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње, те актом број 06.10/421-212-4/21 од 12.10.2021. године допуну документације од МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње у чијем прилогу су достављена следећа документа:

- Обавјештење МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње, број 01-2947-6/21 од 08. 10. 2021. године,
- Потврда Комерцијалне банке а.д. Бања Лука, број 13-8538/2021 од 05. 10. 2021. године,
- уплатнице МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње о измирењу свих обавеза по кредиту Комерцијалној банци а.д. Бања Лука од 01.10.2021. и 4.10.2021. године,
- Уговор о дугорочном кредиту за инвестиције, број НО-201/19 од 10.12.2019. године, са Комерцијалном банком а.д. Бања Лука,
- Анекс бр. 1 Уговора о дугорочном кредиту за инвестиције, број НО-201/19 од 23.12.2019. године, са Комерцијалном банком а.д. Бања Лука,
- Гаранција Републике Српске за кредитно задужење Мјешовитог холдинга "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње, бр. 05.05/440-108/19 и 06.08/440-107/19 од 20.12.2019. године,
- Уговор о регулисању међусобних односа по основу Гаранције Републике Српске, бр. 06.08/440-107/19 и 05.05/440-108/19 од 20.12.2019. године, за кредитно задужење Мјешовитог холдинга "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње код пословне банке Комерцијална банка а.д. Бања Лука.

У Обавјештењу МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње, број 01-2947-6/21 од 08. 10. 2021. године, између осталог, истиче се да приликом доношења Закључка Савјета, број УП/1 02-26-55-18/20 од 09.06.2021. године, у поступку накнадне (*ex post*) контроле оцјене усклађености државне помоћи додијељене у облику гаранције МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње за кредитно задужење у сврху стицања капитала у предузећу "Рудинг" д.о.о. Угљевик, Савјет није узео у обзир намјену/циљ куповине наведеног предузећа, а што је детаљно образложено у акту МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње од 15. 10. 2020. године који је Савјет запримно 27.10.2020. године.

У наведеном акту МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње од 15.10.2020. године наводи се следеће:

Основни циљ куповине наведеног предузећа је омогућавање почетка процеса рада постројења за одсумпоравање димних гасова (у даљем тексту: ОДГ) у ТЕ "Угљевик", чија изградња представља обавезу Босне и Херцеговине преузету потписивањем Уговора о оснивању Енергетске заједнице ("Службени гласник БиХ", број 5/08 - издање међународни уговори), а што не би било могуће без обезбјеђивања сигурног снабдијевања кречњаком. Потребне количине кречњака за несметан рад постројења за ОДГ представљају обавезу према Уговору о изградњи постројења за одсумпоравање димних гасова за ТЕ "Угљевик", број 11250/16 од 11.07.2016. године, потписаном са Конзорцијумом Mitsubishi Hitachi Power Systems, и Еколошкој дозволи, тако да се наметнула потреба хитног изналажења дугорочног начина обезбјеђивања кречњака за процес одсумпоравања димних гасова. У ту сврху урађена је анализа пет кречњака из окружења, у смислу утврђивања залиха кречњака, затим низ лабораторијских истраживања с циљем испитивања узорака руде кречњака, техничких услова,

те финансијских показатеља, на основу којих је закључено да је куповина предузећа "Рудинг" д.о.о. Угљевик, са његовим коповима "Вучијак" и "Јабланград", најповољније рјешење. Наиме, наведени копови имају доказане резерве техничко-грађевинског камена на копу "Јабланград" од 1.567.421 m³, као и литотамнијског кречњака - креде на копу "Вучијак" од 9.277.289 m³ (око 15 мил. тона) које су сасвим довољне за ове намјене и обезбјеђују профитабилност пословања на дужи период.

У предметном акту се даље наводи да је куповина предузећа "Рудинг" д.о.о. Угљевик неопходна ради обезбјеђивања руде кречњака за одсумпоровање, а што представља обавезу Босне и Херцеговине преузету међународним уговорима.

Наиме, Босна и Херцеговина је као потписница Уговора о оснивању Енергетске заједнице преузела обавезу да изради план смањења емисија штетних гасова и преда га до 31.12.2015. године Секретаријату Енергетске заједнице. Национални план смањења емисија за БиХ односи се на смањење емисија сумпордиоксида, азотних оксида и чврстих честица из великих постројења за сагоријевање у БиХ.

Савјет министара БиХ је на 37. сједници, одржаној 30.12.2015. године, разматрао и усвојио Национални план смањења емисија за Босну и Херцеговину (НЕРП) и дао сагласност Министарству спољне трговине и економских односа БиХ да овај план достави Секретаријату Енергетске заједнице у Бечу у предвиђеном року, тј. до 31.12.2015. године.

Предајом овог плана Секретаријату Енергетске заједнице, који се званично зове Национални план смањења емисија - НЕРП (енглески: National Emission Reduction Plan - NERP), Босна и Херцеговина је на вријеме извршила међународну обавезу дефинисану у Одлуци Енергетске заједнице 2013/05/МЦ-ЕнЦ.

Сагласно Смјерницама Енергетске заједнице за израду националног плана за смањење емисија, прилози С, Д и Е, Директиве о великим постројењима за сагоријевање (ДВПС), прилози III, VI и VII, и Директиве о индустријским емисијама (ДИЕ), Прилог V, било је планирано да се смањење емисија SO₂ мора рјешавати до 2018. године, тако што ће се до 2018. морати ријешити смањење емисија на 400 mg/Nm³ или примјеном минималног степена одсумпоровања од 94% за период важења Директиве о великим постројењима за сагоријевање (ДВПС), а до 2026/27. на вриједност 200 mg/Nm³, односно 96% за период важења Директиве о индустријским емисијама (ДИЕ).

Након потписивања уговора за изградњу постројења за одсумпоровање димних гасова за Термоелектрану "Угљевик" са Конзорцијумом Mitsubishi Hitachi Power Systems, 11. јула 2016. године усвојени су идејни и главни пројекат, исходована грађевинска дозвола, обезбијеђена велика лиценца за надзор од стране Владе Републике Српске и од 7. априла 2017. године теку радови на изградњи постројења за одсумпоровање, а узимајући у обзир пролонгирање почетка ремонта блока ТЕ "Угљевик" за септембар, технички пријем постројења за ОДГ био је помјерен са 19. децембра 2019. године на половину марта 2020. године.

У септембру/октобру 2019. године (у вријеме куповине капитала "Рудинга" д.о.о.) постројење за одсумпоровање било је завршено 95%. Због тога је било неопходно што прије обезбиједити сигуран извор кречњака потребног квалитета за рад постројења за одсумпоровање, који без употребе кречњака као апсорбента сумпордиоксида не може да ради.

Након тога започела је активност на врућем пуштању ТЕ "Угљевик", пробном раду и испитивању функционалних гаранција ОДГ-а. То не би било могуће без обезбјеђивања

довољних количина кречњака, јер кречњак за себе веже сумпордиоксид ослобођен сагоријевањем угља у ТЕ, при томе производећи гипс као нуспроизвод, а уговорне казне за неизвршење испитивања функционалних гаранција извођача су велике на овом пројекту вриједном више од 100 милиона евра, финансираном средствима Јапанске агенције за међународну сарадњу (ЈИЦА). Ако се не би вршило одсумпоровање у ТЕ "Угљевик", тада би та термоелектрана престала са радом по обавезама БиХ из директива ЕУ - Директиве о великим постројењима за сагоријевање (ДВПС) и Директиве о индустријским емисијама (ДИЕ) - и РиТЕ "Угљевик" не би добио продужење Еколошке дозволе за рад.

Такође, МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње је актом број 01-2947-8/21 од 11. 10. 2021. године Савјету доставио сљедећу додатну документацију:

- Извјештај о тестирању испуњења гаранција ОДГ-а ТЕ "Угљевик" од 06.10.2020. године од Електроинститута "Милан Видмар" из Љубљане,
- Извјештај о тестирању испуњења гаранција ОДГ-а ТЕ "Угљевик" из августа 2020. године од Електроинститута "Милан Видмар" из Љубљане,
- Потврду гарантног тестирања ОДГ-а ТЕ "Угљевик" од 27.10.2020. године,
- Додатак Извјештају Вено 4286 о гарантним мјерењима буке за извор буке постројења за одсумпоровање димних гасова ТЕ "Угљевик" из фебруара 2021. године Електроинститута "Милан Видмар" из Љубљане,
- Правилник о мјерама за спречавање и смањење загађивања ваздуха и побољшање квалитета ваздуха ("Службени гласник РС", бр. 3/15, 51/15 и 16/19).

Узимајући у обзир наведено, Савјет је закључио да је приликом доношења Закључка број УП/1 02-26-55-18/20 од 09.06.2021. године у поступку накнадне (ex post) контроле оцјене усклађености државне помоћи додијелене у облику гаранције МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње за кредитно задужење у сврху стицања капитала у предузећу "Рудинг" д.о.о. Угљевик погрешно утврђено чињенично стање и изведен погрешан закључак, јер није узета у обзир намјена/циљ куповине наведеног предузећа, те да Извјештај о тестирању испуњења гаранција ОДГ-а ТЕ "Угљевик" у коме се наводе мјерења емисије SO₂ с циљем испуњавања гарантних нивоа параметара предвиђених у Уговору о изградњи постројења за одсумпоровање димних гасова за ТЕ "Угљевик" представља нову чињеницу или нови доказ који би могао у вези са изведеним доказима да доведе до другачијег закључка Савјета да је био изведен у поступку доношења предметног закључка.

Наиме, Савјет је на основу наведеног закључио да је циљ додјеле државне помоћи у облику гаранције за куповину предузећа "Рудинг" д.о.о. Угљевик обезбјеђивање редовног снабдијевања квалитетним кречњаком постројења за одсумпоровање димних гасова ТЕ "Угљевик" и да је у конкретном случају ријеч о државној помоћи за заштиту животне средине, те да је потребно у обновљеном поступку утврдити да ли је предметна државна помоћ усклађена са одредбама Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској које се односе на додјелу државне помоћи за заштиту животне средине.

Сходно наведеном, Савјет је одлучио да, у складу са чланом 239. став (1) Закона о управном поступку, обнови поступак окончан Закључком број УП/1 02-26-55-18/20 од 09. 06. 2021. године, по службеној дужности, због околности наведених у члану 238. тачка 1) истог закона (нове чињенице/докази).

Савјет је одлучио да не доноси закључак којим се обнова дозвољава, како је то прописано одредбом члана 246. став (1) Закона о управном поступку, него је одлучио, у складу са ставом (2) истог члана, да у интересу убрзања поступка пређе одмах на оцјену новог доказа - Извјештај о тестирању испуњења гаранција ОДГ-а ТЕ "Угљевик", јер је утврђено да би у вези са већ изведеним доказима могао да доведе до другачијег рјешења. Наиме, чланом 246. став (2) Закона о управном поступку прописано је да, када је то у интересу убрзања поступка, надлежни орган може, чим утврди постојање услова за обнову, да пређе на оне радње које се имају обновити, не доносећи посебан закључак којим се обнова дозвољава.

Сходно закључку са 118. сједнице Савјета, од Министарства финансија је 09.03. 2022. године затражено достављање додатне документације, тј. податак о кредитном рејтингу МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње у вријеме издавања предметне гаранције издате од Комерцијалне банке а.д. Бања Лука која је, сходно Уговору о дугорочном кредиту за инвестиције, број НО-201/19 од 10.12.2019. године, одобрила кредит МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње и податак о процјени нивоа кредитног осигурања које је дала МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње за издату гаранцију Републике Српске за кредитно задужење МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње, бр. 05.05/440-108/19 и 06.08/440-107/19 од 20.12.2019. године, сходно одредбама Обавјештења Комисије (2008/Ц 155/02) и Обавјештења Комисије ЕУ о ревизији методе о одређивању референтних и дисконтних стопа.

Дана 05. 04. 2022. године у прилогу дописа Министарства финансија, акт број 06.10/421-105-2/22 од 31. 03. 2022. године, достављена је сљедећа документација:

- акт МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње, број 01-1039-3/22 од 25. 03. 2022. године,
- акт банке Поштанска штедионица а.д. Бања Лука, број 18/2964/22 од 24.03.2022. године,
- Уговор о дугорочном кредиту за инвестиције, број НО-201/19 од 10.12.2019. године, са Комерцијалном банком а.д. Бања Лука,
- Одлука о давању сагласности за издавање гаранција Републике Српске за кредитно задужење МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње, број 04/1-012-2-3288/19 од 18.12.2019. године,
- Препорука Одбора за ревизију МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње о издавању средстава обезбјеђења по Уговору о дугорочном кредиту за инвестиције закљученом са Комерцијалном банком а.д. Бања Лука, акт број ОР-02-95-718/19 од 23.12.2019. године,
- Одлука о издавању средстава обезбјеђења по Уговору о дугорочном кредиту за инвестиције закљученом са Комерцијалном банком а.д. Бања Лука, акт број НО-02-95-720/19 од 23.12.2022. године,
- Анекс бр. 1 Уговора о дугорочном кредиту за инвестиције, број НО-201/19 од 23.12.2019. године, са Комерцијалном банком а.д. Бања Лука,
- Уговор о залогу, број УЗ-НО-201/19, закључен 23.12.2022. године између Комерцијалне банке а.д. Бања Лука и МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње и
- Уговор о намјенском депоновању средстава, број ДП 2019/71, закључен 23.12.2022. године између

Комерцијалне банке а.д. Бања Лука и МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње.

2. Примјјењени прописи

Осим одредаба Закона и Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16), Савјет је у поступку примјенио и одредбе Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској ("Службени гласник РС", број 111/20) и Правилник о мјерама за спречавање и смањење загађивања ваздуха и побољшање квалитета ваздуха ("Службени гласник РС", бр. 3/15, 51/15 и 16/19).

3. Утврђивање чињеница

На основу достављених података, Савјет је у поступку утврдио сљедеће:

Влада Републике Српске је сходно Одлуци број 02/І-020-60/06 од 30.12.2005. године, у складу са Законом о предузећима и Законом о јавним предузећима, организовала Електропривреду Републике Српске као Мјешовити холдинг "Електропривреда Републике Српске" акционарско друштво Требиње. Привредни субјекат "Електропривреда Републике Српске", пуним називом Мјешовити холдинг "Електропривреда Републике Српске" - Матично предузеће акционарско друштво Требиње.

МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње регистрован је код Основног суда у Требињу Рјешењем број 062-0-РЕГ-18-000517 од 20.12.2018. године, под матичним регистарским бројем 01756192, са сједиштем на адреси Степе Степановића бб, 89101 Требиње, и представља матично холдинг друштво групе "Електропривреда Републике Српске".

МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње чини 11 зависних предузећа и матично предузеће које перманентно контролише, односно прати и оцјењује успјешност пословања свих зависних предузећа. МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње у свом саставу има пет предузећа која се баве производњом електричне енергије и пет предузећа за дистрибуцију електричне енергије, те Истраживачко-развојни центар електроенергетике - ИРЦЕ а.д. који се бави истраживањем, испитивањем и развојем електроенергетске опреме. Власник привредног субјекта "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње са 100% власничког удјела је Република Српска.

МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње бави се дјелатношћу производње електричне енергије и експлоатацијом сировина које су потребне у производњи електричне енергије, дистрибуцијом и продајом електричне енергије, управљањем електроенергетским системом Републике Српске, руковођењем пројектима и реализацијом пројеката у енергетском сектору у Републици Српској. Повезана друштва у којима привредни субјекат МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње има 10% или више удјела у основном капиталу или 10% или више права гласа су: ЗПХЕ на Требишњици а.д. Требиње (дјелатност производње електричне енергије), са 64,99% власничког удјела; Хидроелектране на Дрини (дјелатност производње електричне енергије), са 65% власничког удјела; ЗПХЕ на Врбасу а.д. Мркоњић-Град (дјелатност производње електричне енергије), са 64,99% власничког удјела; ЗПРТЕ "Гацко" а.д. Гацко (дјелатност производње електричне енергије), са 65% власничког удјела; ЗПРТЕ "Угљевик" а.д. Угљевик (дјелатност производње електричне енергије), са 65% власничког удјела; Електрокрајина а.д. Бања Лука (дјелатност дистрибуције електричне енергије), са 65% власничког удјела; Електро-Добој а.д. Добој (дјелатност

дистрибуције електричне енергије), са 65% власничког удјела; Електро-Бијељина а.д. Бијељина (дјелатност дистрибуције електричне енергије), са 65% власничког удјела; Електродистрибуција Пале а.д. Пале (дјелатност дистрибуције електричне енергије), са 65% власничког удјела; Електрохерцеговина а.д. Требиње (дјелатност дистрибуције електричне енергије), са 65%, ИРЦЕ а.д. Источно Сарајево (дјелатност истраживања и развоја), са 51% власничког удјела.

МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње је на основу Уговора о преносу удјела у предузећу "Рудинг" д.о.о. Угљевик од 13.09.2019. године стекао 100% уписаног и уплаћеног основног капитала удјела "Рудинг" д.о.о. Угљевик, чиме је постао једини власник наведеног предузећа за уговорену купопродајну цијену од 9.116.740,00 КМ, на колико је независни процјенитељ процијенио вриједност привредног субјекта "Рудинг" д.о.о. Угљевик.

Разлог куповине "Рудинга" д.о.о. је обезбјеђивање набавке довољне количине апсорбената (кречњака), а што је потребно за пројекат "Одсумпоравање димних гасова ТЕ Угљевик". Радови на постројењу започели су 2017. године, а завршетак је био планиран за март 2020. године.

У сврху стицања 100% удјела предузећа "Рудинг" д.о.о. Угљевик, МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње кредитно се задужио код Комерцијалне банке а.д. Бања Лука за износ од 12.000.000,00 КМ, сходно Уговору о дугорочном кредиту за инвестиције, број НО-201/19 од 10.12.2019. године, са Комерцијалном банком а.д. Бања Лука, и Анексу бр. 1 Уговора о дугорочном кредиту за инвестиције, број НО-201/19 од 23.12.2019. године, са Комерцијалном банком а.д. Бања Лука.

Предметни кредит издат је под следећим условима:

- износ кредита је 12 мил. КМ,
- период отплате кредита је пет и по година (66 мјесеци),
- грејс-период је 12 мјесеци и урачунат је у период отплате,
- номинална каматна стопа је 2,48% годишње, ефективна каматна стопа је 2,50% годишње,
- гаранција Републике Српске је до 80% износа главнице кредита (12 мил. КМ), односно до највише 9.590.000 КМ.

У сврху обезбјеђења предметног кредита МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње код Комерцијалне банке а.д. Бања Лука, министарства финансија и енергетике и рударства су у име Републике Српске издала Гаранцију Републике Српске, бр. 05.05/440-108/19 и 06.08/440-107/19 од 20.12.2019. године, којом се неопозиво гарантује безусловно и плаћање доспјелих обавеза до 80% износа главнице кредита, а највише до 9.590.000,00 КМ по основу Уговора МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње о дугорочном кредиту за инвестиције, број НО-201/19 од 10.12.2019. године, са Комерцијалном банком а.д. Бања Лука, а у сврху стицања капитала у предузећу "Рудинг" д.о.о. Угљевик.

Уговором о регулисању међусобних односа по основу Гаранције Републике Српске, бр. 06.08/440-107/19 и 05.05/440-108/19 од 20.12.2019. године, за кредитно задужење Мјешовитог холдинга "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње код пословне банке Комерцијална банка а.д. Бања Лука, регулисана су права и обавезе давалаца гаранције, министарстава финансија и енергетике и рударства са корисником кредита МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње. Сходно члану 7. предметног уговора, корисник кредита МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње обавезао се да ће Министарству финансија

доставити десет бјанко сопствених мјеница са клаузулом "без протеста" са мјеничним изјавама и 11 бјанко овјерених и потписаних налога за пренос средстава са изјавама о блокади рачуна потписаним и овјереним од овлашћеног лица.

Савјет је у поступку окончаном Закључком број УП/102-26-55-18/20 од 09.06.2021. године утврдио да у случају издавања предметне гаранције нису кумулативно испуњени сви услови из члана 137. Уредбе који искључују постојање државне помоћи, будући да за гаранцију није плаћена тржишна премија утврђена у складу са чланом 6. Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској, одредбама Обавјештења Комисије (2008/Ц 155/02) и Обавјештења Комисије ЕУ о ревизији методе о одређивању референтних и дисконтних стопа.

Такође, предметним закључком утврђено је да државна помоћ додијељена МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње у облику гаранције за куповину удјела у предузећу "Рудинг" д.о.о. Угљевик није у складу са Законом и наложено је отклањање утврђених неправилности, сходно члану 18. став (3) Закона.

Међутим, с обзиром на то да је Савјет одлучио да обнови поступак окончан Закључком број УП/102-26-55-18/20 од 09.06.2021. године, сходно члану 239. став (1) Закона о управном поступку, због сазнања о новим чињеницама/доказима, неопходно је најприје да се утврди износ/еквивалент државне помоћи садржане у предметној гаранцији, па након тога усклађеност државне помоћи садржане у гаранцији са Законом и подзаконским актима усвојеним на основу њега, прије свега са Уредбом о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској.

Приликом израчуна износа/еквивалента државне помоћи садржане у предметној гаранцији, у обзир је узета чињеница да је МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње у цијелости отплатио кредит 04. 10. 2021. године, што доказује Потврда Комерцијалне банке а.д. Бања Лука, број 13-8538/2021 од 05.10.2021. године, којом се потврђује да је привредно друштво МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње код ове банке измирило обавезе по основу дугорочног кредита за инвестиције број НО-201/19 од 10. 12. 2019. године, кредитна партија број 00-410-1600521.3, и да је извршена ликвидација партије кредита.

На основу акта банке Поштанска штедионица а.д. Бања Лука, број 18/2964/22 од 24.3.2022. године, правног сљедника Комерцијалне банке а.д. Бања Лука која је одобрила предметни кредит, утврђено је да је МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње у времену издавања гаранције имао јак кредитни рејтинг ААА-А, док је ниво кредитног осигурања оцијењен као низак, јер су као инструмент осигурања дате само бјанко мјенице, тако да је на основу референтну стопу додата 100 базних бодова.

Наиме, у предметном акту банке Поштанска штедионица а.д. Бања Лука наведено је да је, према Одлуци Агенције за банкарство Републике Српске о минималним стандардима за управљање кредитним ризиком и класификацију aktive банака, која је важила до 01. 01. 2020. године, МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње био распоређен у А класификацију, док је према Одлуци Агенције за банкарство Републике Српске о управљању кредитним ризиком и утврђивању очекиваних кредитних губитака, која је ступила на снагу 01.01.2020. године, МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње распоређен у ниво кредитног ризика 1, односно С1.

С обзиром на то да је предметни кредит одобрен на крају 2019. године, као прва година узета је 2020. година.

Основна референтна стопа за четврто тромјесечје 2019. износила је 2,33% и увећана је за износ од 100 базних бодова (1%) на основу добијеног кредитног рејтинга МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње. С обзиром на то да је извршена пријевремена отплата кредита 04.10.2021. године, приликом израчуна узето је 76% од укупних камата за ту годину.

На основу члана 6. став (3) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској, утврђена је дисконтна стопа у износу од 3,33% годишње.

- КМ

Година	Износ кредита 80%	80% отплаћеног дуга	80% плаћених камата	Обрач. камата по рефер. стопи (3,33%)	Износ помоћи (5-4)	Дисконтни фактор	Дисконтовани износ помоћи
1	2	3	4	5	6	7	8
2020.	9.590.000		238.080	319.347	81.267	0,97	78.829
2021.	9.590.000	9.590.000	176.390	242.704	66.314	0,94	62.335

141.164

У поступку је утврђена основна референтна стопа за последње тромјесечје 2019. године која се израчунава на основу просјечне каматне стопе свака три мјесеца за нефинансијска предузећа на кредите у КМ за износе веће од 1 мил. евра, који је објављен у Годишњем билтену Централне банке БиХ за 2019. годину. Основна референтна стопа за четврто тромјесечје износи 2,33%. На тако израчунату основну референтну стопу додаје се маржа за ризик (100 базних бодова, тј. 1%). Тако увећана основна референтна стопа представља тржишну каматну стопу која износи 3,33%, а дисконтна стопа је исто 3,33%.

Разлика између референтне каматне стопе и каматне стопе по којој је одобрен кредит представља државну помоћ.

Издата гаранција која покрива 80% кредита је државна помоћ израчуната на основу разлике између стопе по којој је одобрен кредит и референтне стопе, те дисконтовањем на садашњу вриједност износи 141.164,00 КМ, односно 1,47% у односу на главницу кредита.

Сходно наведеном, Савјет је утврдио да вриједност новчаног елемента државне помоћи садржане у гаранцији издатој за 80% износа главнице кредита (12 мил. КМ), односно до највише 9.590.000,00 КМ, износи 141.164,00 КМ, што представља 1,55% у односу на додатне трошкове улагања за заштиту животне средине.

Савјет је у обновљеном поступку на основу акта МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње од 15. 10. 2020. године и Обавјештења МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње, број 01-2947-6/21 од 08.10.2021. године, закључио да је намјена/циљ куповине наведеног предузећа обезбјеђивање сигурног снабдијевања кречњаком без којег није било могуће започети процес рада постројења за одсумпоравање димних гасова у ТЕ "Угљевик", чија изградња представља обавезу Босне и Херцеговине преузету међународним уговорима, прецизније преузету потписивањем Уговора о оснивању Енергетске заједнице.

Наиме, Босна и Херцеговина је као потписница Уговора о оснивању Енергетске заједнице преузела обавезу да изради Национални план смањења емисија за БиХ, а што се односи на смањење емисија сумпордиоксида, азотних оксида и чврстих честица из великих постројења за сагоревање у БиХ, те да га до 31. 12. 2015. године преда Секретаријату Енергетске заједнице.

Савјет је на основу Националног плана смањења емисија за Босну и Херцеговину (НЕРП), који је усвојио Савјет министара БиХ на 37. сједници, одржаној 30.12.2015. године, закључио да је Босна и Херцеговина на вријеме извршила међународну обавезу дефинирану у Одлуци 2013/05/МЦ-ЕнЦ

Енергетске заједнице и усвојила предметни план. Наиме, сагласно Смјерницама Енергетске заједнице за израду националног плана за смањење емисија, прилози С, Д и Е, Директиви о великим постројењима за сагоревање (ДВПС), прилози III, VI и VII, и Директиви о индустријским емисијама (ДИЕ), Прилог V, било је планирано да ће се смањење емисија SO₂ рјешавати тако да се до 2018. смањи емисија на 400 mg/Nm³ или примјеном минималног степена одсумпоравања од 94% за период важења Директиве о великим постројењима за сагоревање (ДВПС), а до 2026/27. на вриједност 200 mg/Nm³, односно 96% за период важења Директиве о индустријским емисијама (ДИЕ).

У складу са Извјештајем о тестирању испуњења гаранција ОДГ-а ТЕ "Угљевик", који је израдио Електроинститут "Милан Видмар" из Љубљане и у којем се наводе мјерења емисије SO₂ с циљем испуњавања гарантних нивоа параметара предвиђених у Уговору о изградњи постројења за одсумпоравање димних гасова за ТЕ "Угљевик", утврђено је да су све вриједности функционалних гаранција испод уговором захтијеваних, а најважније да је емисија SO₂ око 150 mg/Nm³, што је испод граничне вриједности емисије SO₂ прописане Правилником о мјерама за спречавање и смањење загађивања ваздуха и побољшање квалитета ваздуха ("Службени гласник РС", бр. 3/15, 51/15 и 16/19), а која износи 200 mg/Nm³.

Такође, може се закључити да је достизањем наведеног нивоа емисије SO₂ од око 150 mg/Nm³ ТЕ "Угљевик" постигла виши ниво смањења емисије SO₂ од нивоа прописаног Националним планом смањења емисија за БиХ који износи 200 mg/m³.

Савјет је, узимајући у обзир наведено, закључио да је изградњом ОДГ-а који без обезбјеђивања редовног снабдијевања квалитетним кречњаком не би могао да функционише, а што је био циљ куповине предузећа "Рудин" д.о.о. Угљевик и може се посматрати као додатно улагање у изградњу постројења за одсумпоравање димних гасова, ТЕ "Угљевик", чији је ОДГ саставни дио, достигла виши ниво заштите животне средине изнад важећих стандарда за заштиту животне средине у Републици Српској.

У складу са чланом 79. Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској, дозвољена је државна помоћ за заштиту животне средине изнад важећих стандарда за заштиту животне средине у Републици Српској у износу до 40% прихватљивих трошкова за велике привредне субјекте и до 15 милиона КМ по привредном субјекту.

Сходно члану 79. став (3) наведене Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској, прихватљиви трошкови су додатни трошкови улагања неопходни за постизање вишег нивоа заштите животне средине него што то захтијевају стандарди Републике Српске.

4. Доношење одлуке

На 119. сједници, одржаној 28. априла 2022. године, Савјет је у обновљеном поступку ex post контроле усклађености државне помоћи, покренутом по службеној дужности, разматрао додјелу државне помоћи у облику гаранције кориснику МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње за кредитно задужење у сврху стицања капитала у предузећу "Рудин" д.о.о. Угљевик.

Приликом доношења одлуке, Савјет је узео у обзир цјелокупну документацију.

Наиме, Савјет је у поступку окончаном Закључком број УП/И 02-26-55-18/20 од 09.06.2021. године, утврдио да државна помоћ у облику гаранције кориснику МХ

"Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње за кредитно задужење у сврху куповине удјела у предузећу "Рудинг" д.о.о. Угљевик представља државну помоћ из члана 3. став (1) Закона, односно да је у конкретном случају ријеч о преносу државних средстава, да је додјелом гаранције корисник МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње стекао економску предност коју не би стекао у нормалним тржишним условима, односно путем сопствене ефикасности пословања, с обзиром на то да за њу није платио тржишну премију Републици Српској, да је помоћ у облику гаранције додијељена на селективној основи, односно на селективан начин, јер је додјелом дата предност само једном тачно одређеном привредном субјекту - МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње, те да се издавањем предметне гаранције МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње нарушава и постоји опасност од нарушавања конкуренције и утицај на трговину, јер се МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње ставља у повољнији положај у односу на конкуренте.

С обзиром на то да гаранција издата кориснику МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње представља државну помоћ, у смислу члана 3. став (1) Закона, а чланом 5. став (1) Закона прописана је општа забрана додјеле државне помоћи која нарушава или пријети да наруши тржишну конкуренцију давањем предности одређеним привредним субјектима, производњи или трговини одређених производа или пружању одређених услуга у мјери у којој то може да утиче на испуњавање обавеза Босне и Херцеговине из међународних споразума, док су чланом 6. став (1) Закона, односно подзаконским актима усвојеним на основу њега, прописана изузећа од опште забране, Савјет је у поступку утврђивао да ли у конкретном случају постоји могућност примјене изузећа на основу члана 6. став (1) Закона и Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској.

Савјет је на основу поновне оцјене достављене документације у обновљеном поступку утврдио да је намјена/циљ куповине предузећа "Рудинг" д.о.о. Угљевик обезбјеђивање сигурног снабдијевања кречњаком без којег није било могуће започети процес рада постројења за одсумпоравање димних гасова у ТЕ "Угљевик", чија изградња представља обавезу Босне и Херцеговине преузету међународним уговорима, прецизније преузету потписивањем Уговора о оснивању Енергетске заједнице и усвајањем Националног плана смањења емисија за Босну и Херцеговину (НЕРП), који је усвојио Савјет министара БиХ на 37. сједници, одржаној 30.12.2015. године.

Наиме, наведеним Националним планом смањења емисија Босна и Херцеговина се обавезала, сходно Смјерницама Енергетске заједнице за израду националног плана за смањење емисија, Директиви о великим постројењима за сагоревање (ДВПС), прилози III, VI и VII, и Директиви о индустријским емисијама (ДИЕ), на смањење емисија SO₂ тако да до 2018. ријеша смањење емисија на 400 mg/Nm³ или примјеном минималног степена одсумпоравања од 94% за период важења Директиве о великим постројењима за сагоревање (ДВПС), а до 2026/27. на вриједност 200 mg/Nm³, односно 96% за период важења Директиве о индустријским емисијама (ДИЕ).

Сходно наведеном, Савјет је у обновљеном поступку закључио да је државна помоћ у облику гаранције додијељена кориснику МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње за кредитно задужење у сврху стицања капитала у предузећу "Рудинг" д.о.о. Угљевик, а с циљем обезбјеђивања сигурног снабдијевања кречњаком без којег није било могуће започети процес рада постројења за одсумпоравање димних

гасова и испунити међународно преузете обавезе БиХ у погледу смањења емисије SO₂, односно да је она додијељена у сврху заштите животне средине, за шта је, сходно члану 79. Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској, дозвољено додијелити државну помоћ у износу од 40% прихватљивих трошкова за велике привредне субјекте и до 15 милиона КМ по привредном субјекту.

Савјет је на основу Извјештаја о тестирању испуњења гаранција ОДГ-а ТЕ "Угљевик", који је израдио Електроинститут "Милан Видмар" из Љубљане и у коме се наводе мјерења емисије SO₂ с циљем испуњавања гарантних нивоа параметара предвиђених у Уговору о изградњи постројења за одсумпоравање димних гасова за ТЕ "Угљевик", утврдио да су све вриједности функционалних гаранција испод уговором захтијеваних, а најважније да је емисија SO₂ око 150 mg/Nm³, што је испод граничне вриједности емисије SO₂ од 200 mg/Nm³ прописане Правилником о мјерама за спречавање и смањење загађивања ваздуха и побољшање квалитета ваздуха, те да је достигнућем наведеног нивоа емисије SO₂ од око 150 mg/Nm³ ТЕ "Угљевик" постигла виши ниво смањења емисије SO₂ од нивоа прописаног Националним планом смањења емисија за БиХ који износи 200 mg/m³.

Савјет је, узимајући у обзир наведено, закључио да је изградњом ОДГ-а, који без обезбјеђивања редовног снабдијевања квалитетним кречњаком не би могао да функционише, а што је био циљ куповине предузећа "Рудинг" д.о.о. Угљевик и може да се посматра као дио инвестиције, односно додатно улагање у изградњу постројења за одсумпоравање димних гасова, ТЕ "Угљевик", чији је ОДГ саставни дио, достигла виши ниво заштите животне средине изнад важећих стандарда за заштиту животне средине у Републици Српској, за шта је, сходно члану 79. Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској дозвољено додијелити државну помоћ у износу до 40% прихватљивих трошкова за велике привредне субјекте и до 15 милиона КМ по привредном субјекту.

С обзиром на то да куповина предузећа "Рудинг" д.о.о. Угљевик представља додатне трошкове улагања у изградњу постројења за одсумпоравање димних гасова у ТЕ "Угљевик", који су неопходни за постизање вишег нивоа заштите животне средине, Савјет је закључио да купопродајна цијена од 9.116.740,00 КМ коју је МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње платио на основу Уговора о преносу удјела у предузећу "Рудинг" д.о.о. Угљевик од 13.09.2019. године представља прихватљиве трошкове, у складу са чланом 79. став (3) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској.

Узимајући у обзир чињеницу да вриједност новчаног елемента државне помоћи садржане у предметној гаранцији издатој за 80% износа главнице кредита (12 мил. КМ), односно до највише 9.590.000,00 КМ, износи 141.164,00 КМ, што представља 1,55% удјела у прихватљивим трошковима, односно купопродајној цијени од 9.116.740,00 КМ, Савјет је утврдио да је утврђени износ државне помоћи садржан у гаранцији у складу са чланом 79. став (5) тачка 3. Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској, којим је прописано да износ државне помоћи за постизање вишег нивоа заштите животне средине који се може додијелити за велике привредне субјекте износи до 40% прихватљивих трошкова.

Слиједом наведеног, Савјет је у обновљеном поступку ex post контроле усклађености државне помоћи, покренутом по службеној дужности, утврдио да је државна помоћ у

облику гаранције кориснику МХ "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње, за кредитно задужење у сврху стицања капитала у предузећу "Рудинг" д.о.о. Угљевик, усклађена са Законом, јер је у складу са чланом 79. став (1) тачка 1. и став (5) тачка 3. Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској.

У складу са наведеним, Савјет је одлучио као у диспозитиву овог рјешења.

Упутство о правном лијеку:

Ово рјешење је коначно у управном поступку и против истог није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може да покрене управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема овог рјешења.

Председавајућа
Савјета за државну помоћ
БиХ
Др Радмила Чичковић, с. р.

Број УП/И 02-26-5-55-26/20
28. априла 2022. године
Источно Сарајево

На основу члана 12. став (7) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 10/12 и 39/20) и члана 247. Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16), рјешавајући у обновљеном поступку, окончаном Закључком број УП/И 02-26-55-18/20 од 9. 6. 2021. године, ex post контроле усклађености државне помоћи, покренутом по службеној дужности, а у вези с додјелом државне помоћи у облику гаранције кориснику Мјешовити холдинг "Електропривреда Републике Српске" - Матично предузеће а.д. Требиње за кредитно задужење у сврху стицања капитала у предузећу "Рудинг" д.о.о. Угљевик, Вљеће за државну помоћ Босне и Херцеговине на 119. сједници, одржаној 28. априла 2022. године, доњело је слjedeће

РЈЕШЕЊЕ

1. Поништава се Закључак Вљећа за државну помоћ Босне и Херцеговине, број УП/И 02-26-55-18/20 од 9.6.2021. године, и ствар рјешава тако што се одобрава државна помоћ у облику гаранције кориснику Мјешовити холдинг "Електропривреда Републике Српске" - Матично предузеће а.д. Требиње за кредитно задужење у сврху стицања капитала у предузећу "Рудинг" д.о.о. Угљевик, јер је у складу са Законом о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини.
2. Ово рјешење бит ће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

1. Ток поступка

1.1. Покрећане поступка

Вљеће за државну помоћ Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Вљеће) заприло је путем службеног е-mailа: info@szdp.gov.ba писмо Секретаријата Енергетске заједнице, број DIV/O/dbu/05/10-04-2020 од 10.4.2020. године, које се односи на одлуку коју је доњела Народна скупштина Републике Српске о износу гаранција које може издати Република Српска у 2019. години ("Службени гласник РС", број 64/19), а у вези с гаранцијима Владе Републике Српске за кредите у износу од 600 милиона КМ за седам енергетских пројеката. У истом допису поставља се питање Вљећу да ли је урадило процјену наведених мјера у складу са Законом о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 10/12 и 39/20) (у даљњем тексту: Закон) и подзаконским актима донесеним на основу њега.

Узимајући у обзир наведено, Вљеће је, шодно члану 10. Закона, покренуло поступак оцјене по службеној дужности, те је од Министарства финансија Републике Српске (у даљњем тексту:

Министарство финансија) као органа за провођење Закона, актом број 03-26-5-55-2/20 од 23.4.2020. године, затражило да доставе комплетну документацију у вези са издавањем предметне гаранције.

Министарство финансија је у свом одговору, акт број 06.08/421-212-1/20 од 28.4.2020. године, навело да је прије усвајања Одлуке о износу гаранција које може издати Република Српска у 2019. години заприло допис Министарства енергетике и рударства Републике Српске (у даљњем тексту: Министарство енергетике и рударства), с побројаним пројектима за које постоји потреба за кредитним задужењем уз издавање гаранција Републике Српске, као и да за већину наведених пројеката Министарство финансија, посредством Министарства енергетике и рударства, није заприло захтеве за издавање гаранција, осим за два кредитна задужења: Зависно предузеће Рудник и Термоелектрана "Гачко" а.д. Гачко (у даљњем тексту: ZPRiTE "Гачко") и Мјешовити холдинг "Електропривреда Републике Српске" - Матично предузеће а.д. Требиње (у даљњем тексту: МН "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње) за које је и доставило слjedeћу документацију:

- Одлуку о износу гаранција које може дати Република Српска у 2019. години, број 02/1-021-721/19 од 16.7.2019. године,
- Одлуку о давању сагласности за издавање гаранција Републике Српске за кредитно задужење МН "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње, број 04/1-012-2-3288/19 од 18.12.2019. године,
- Уговор о регулирању међусобних односа по основу Гаранције Републике Српске, бр. 06.08/440-107/19 и 05.05/440-108/19 од 20.12.2019. године, за кредитно задужење МН "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње код пословне банке Комерцијална банка а.д. Банја Лука.

Увидом у предметну документацију, Вљеће је утврдило да је она непотпуна, јер не садржи све документе неопходне за њену оцјену и доношење одлуке у складу с чланом 12. став (3) Закона, те актом број 03-26-5-55-9/20 од 1.6.2020. године упутило захтев Министарству финансија за достављање додатне документације.

Министарство финансија је актом број 06.08/421-212-2/20 од 11.6.2020. године доставило Гаранцију Републике Српске за кредитно задужење МН "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње, бр. 05.05/440-108/19 и 06.08/440-107/19 од 20.12.2019. године, код Комерцијалне банке а.д. Банја Лука, те навело да се за осталу документацију обратимо Министарству енергетике и рударства као ресорном министарству.

Вљеће се обратило Министарству енергетике и рударства захтевом за достављање додатне документације, акт број 06-26-5-55-11/20 од 8.9.2020. године.

Министарство енергетике и рударства је 27.10.2020. године Вљећу доставило Одговор на захтев за достављање додатне документације, акт број 05.05./052-3095-7/20 од 20.10.2020. године, и у прилогу слjedeћу документацију:

- Образложење намјене одобрених кредита ZPRiTE "Гачко" а.д. Гачко, број 01-2158-4/20 од 15.10.2020. године, од стране МН "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње,
- Уговор о дугорочном кредиту за инвестиције, број NO-201/19 од 10. 12. 2019. године,
- План отплате кредита од 24.12.2019. године,
- Биланс стања и успјеха МН "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње за период 2017-2019. године,
- Биланс стања и успјеха "Рудинг" д.о.о. Угљевик за период 2017 - 2019. године,
- Извод из судског регистра "Рудинг" д.о.о. Угљевик,
- Извјештај о процјени капитала који је сачинио Grant Thornton д.о.о. Банја Лука,